
Ramses – Bitva u Kadeše

Christian Jacq

Šenar zatáhl obě dřevěné závory na dveřích své pracovny na ministerstvu zahraničních věcí a pak vyhlédl z okna, aby se ujistil, že na vnitřním nádvoří nikdo není. Strážnému v předpokoji obezřetně nařídil, aby se vzdálil a hlídkoval až na konci chodby.

„Nikdo nás nemůže slyšet,“ řekl Ašovi.

„Nebylo by opatrnější setkat se jinde?“

„Musíme vzbudit dojem, že ve dne v noci pracujeme pro bezpečnost země. Ramses nařídil, aby úředníci, kteří nebudou přítomni bez závažného důvodu, byli okamžitě odvoláni. Jsme prostě ve válce, milý Ašo!“

„Ještě ne.“

„Král se už rozhodl. To je zřejmé! Přesvědčil jste ho.“

„V to doufám, ale budme obezřetní. Ramses je někdy nepředvídatelný.“

„Naše divadélko bylo skvělé. Můj bratr si myslel, že váhám a neodvažuju se jednoznačně vyjádřit ze strachu, že se mu znelíbím. A vy, naopak rázný a úsečný, jste můj nedostatek energie ještě podtrhl. Jak by nás Ramses mohl podezírat ze spojenectví?“

Spokojený Šenar naplnil dva poháry bílým vínem z města Imau, proslaveného svými vinicemi.

Pracovna ministra zahraničních věcí nebyla na rozdíl od pracovny krále příkladem skromnosti: výplně židlí zdobené lotosy, dekorativní polštáře, konferenční stolky na bronzových podstavcích, zdi s malovanými scenériemi lovu na ptáky v bažinách a zejména přímo záplava exotických váz z Libye, Sýrie, Babylonu, Kréty, Rhodu, Řecka a Asie. Byla to Šenarova vášeň. Za většinu těchto unikátních kousků drazé zaplatil, ale jeho posedlost nemohla být nikdy ukojena. Těmito skvosty doslova zaplnil své vily v Thébách, Memfidě i Per-Ramsesu.

Vybudování nového hlavního města, které pocítoval jako další nesnesitelné Ramsesovo vítězství, bylo ovšem terno. Šenar se tak přiblížil k těm, kteří se ho rozhodli vynést k moci, k Chetitům, a také k výrobním střediskům oněch s ničím neporovnatelných váz. Dívat se na ně, hladit je a myslet na místa jejich původu mu poskytovalo nevýslovné potěšení.

„Ameni mi dělá starosti,“ prohlásil Aša. „Nepostrádá důvtip a...“

„Ameni je hlupák a slaboch, který vegetuje v Ramsesově stínu. Jeho otrocká poslušnost mu zakrývá oči a zacpává uši.“

„Kritizoval ovšem můj názor.“

„Ten písariček si myslí, že Egypt je jediný na světě, může se pěkně schovat za své pevnosti, zavřít hranice a zabránit tak každému nepříteli vniknout dovnitř. Jako zapřísáhlý odpůrce války je přesvědčen, že jedinou šanci na mír představuje, že se stáhneme do sebe. Střetnutí s vámi bylo tedy nevyhnutelné, ale poslouží nám.“

„Ameni je nejbližším Ramsesovým rádcem,“ namítl Aša.

„V době míru zajisté ano. Chetitě nám ale vyhlásili válku a váš výklad byl zcela přesvědčivý. A zapomínáte na královnu matku Tuju a velkou královskou manželku Nefertari!“

„Myslíte snad, že jim se válka líbí?“

„Nenávidí ji, ale egyptské královny vždycky bojovaly ze všech sil, aby uchránily Obě země, a často přejímaly značnou iniciativu. Byly to právě velké vládkyně z Théb, které reorganizovaly armádu a přiměly ji k vyhnání hyksóských uchvatitelů z delty. Moje ctěná matka Tuja a ta kouzelnice Nefertari, která si podmanila celý dvůr, nebudou určitě výjimkami z pravidla a budou Ramsese podněcovat, aby přešel do útoku.“

„Kéž by byl váš optimismus oprávněný.“

Aša smočil rty ve víně, které uchovávalo chuť ovoce, a Šenar vyprázdnil svůj pohár naráz. I když jeho tunika a košile byly velmi drahé, Ašovu eleganci se mu dostihnout nedařilo.

„Ale on je oprávněný, příteli, věřte tomu, že je! Copak nejste velitelem naší špionážní sítě, jedním z Ramsesových přátel z dětství a jediný člověk, kterému naslouchá, jde-li o zahraniční politiku?“

Aša mlčky přikývl.

„Jsme už blízko cíle,“ pokračoval vzrušeně Šenar. „Buď bude Ramses zabít v bitvě, nebo bude poražen. Pak bude zneuctěn a nucen se vzdát vlády.“

V obou případech tu budu jediné já, kdo bude schopen vyjednávat s Chetity a zachránit Egypt před katastrofou.“

„Tento mír bude nutno vykoupit,“ poznamenal Aša.

„Na náš plán jsem nezapomněl. Knížata z Kanaánu a Amurru zahrnu zlatem, složím pohádkové dary vládcí Chetitů a nebudu šetřit sliby neméně pohádkovými! Egypt bude možná na nějaký čas zchudlý, ale já budu vládnout. Na Ramsese se rychle zapomene. Hloupost a stádnost lidu, který dnes nenávidí, co včera zbožňoval, tuto zbraň budu umět využít!“

„Vzdal jste se myšlenky na obrovskou říši, která se bude rozkládat od středu Afriky až k anatólským plošinám?“

Šenar se zasnul.

„O tom jsem vám povídal, to je pravda, ale v oblasti obchodu... Když nastane zase mír, obnovíme obchodní přístavy, rozšíříme cesty karavan a navážeme obchodní styky s Chetity. Pak bude Egypt pro mne příliš malý.“

„A co kdyby ta vaše říše fungovala i... v politickém slova smyslu?“

„Teď vám nerozumím.“

„Muwattali vládne Chetitům železnou rukou, ale na chattušašském dvoře bují intriky. Za pravděpodobné následníky jsou považovány dvě osoby: Uri-Tešup veřejně, Chattusil, kněz bohyně Ištar, tajně. Kdyby Muwattali v bitvě padl, ujal by se moci jeden nebo druhý. Oba muži se ovšem nenávidí a jejich stoupenci jsou ochotni navzájem se roztrhat.“

Šenar si pohladil bradu.

„Podle vás jde o víc než o obyčejné palácové půtky?“

„O mnohem víc. Chetitskému království hrozí rozklad.“

„Kdyby se rozpadlo na několik kusů, někdo šikovný by je mohl spojit... a připojit jejich území k egyptským provinciím. To by byla říše, Ašo, obrovská říše! Babylonie, Asýrie, Kypr, Rhodos, Řecko a severní území... by byly mými budoucími protektoráty!“

Mladý diplomat se usmál.

„Faraónové k tomu neměli dost ctižádosti, protože se starali jenom o štěstí a blahobyt Egypta. Vy máte jinou povahu, Šenare. A proto Ramses musí být tím či oním způsobem odstraněn.“

Šenar neměl pocit, že zrazuje. Kdyby Setchiho mysl neoslabila nemoc, byl by to on, jeho starší syn, kterému by přenechal svůj trůn. Šenar se stal obětí nespravedlnosti a bude bojovat, aby vydobyl zpět, co mu právem náleží.

Pohlédl pátravě na Ašu.

„Ramsesovi jste to samozřejmě všechno neříkal!“

„Pochopitelně, ale všechna hlášení, která prostřednictvím svým agentů dostávám, jsou v kterémkoliv okamžiku králi přístupna. Jsou zaregistrována a přidělena na toto ministerstvo. Žádné nemůže zmizet nebo být zničeno, aniž by to vzbudilo pozornost a podezření ze zpronevěry.“

„Prováděl Ramses už nějakou inspekci?“

„Zatím ne, ale jsme těsně před vypuknutím konfliktu. Musím si dát pozor a nevystavovat se žádné nenadálé kontrole.“

„Jak si s tím poradíte?“

„Opakuji znovu: žádné hlášení nechybí, žádné není upraveno.“

„V tom případě Ramses ví všechno!“

Aša lehce obkroužil prstem okraj alabastrové číše.

„Špionáž je obtížné umění, Šenare. Holý fakt je sice důležitý, ale jeho interpretace ještě víc. Moje role spočívá v tom, abych jednotlivé skutečnosti skládal dohromady a předložil králi jejich výklad. V současné situaci mi nemůže vyčítat ani změkčilost, ani nerozhodnost. Trval jsem na tom, aby co nejrychleji zorganizoval protiútok.“

„Hrajete vlastní hru, a ne Chetitů!“

„Posuzujete jenom holá fakta,“ odsekl Aša. „Stejně zareaguje i Ramses. Kdo by mu to mohl vyčítat?“

„Nerozumím vám.“

„Přeprava oddílů z Memfidy do Per-Ramsesu je spojena se spoustou zásobovacích problémů, které zdaleka nejsou vyřešeny. Když budeme Ramsese podněcovat ke spěchu, získáme první výhodu: nepřekonatelný handicap našich vojáků, protože jejich vybavení bude nedostatečné, a to jak co do jakosti, tak do množství.“

„A další výhody?“

„Samotný terén a obrovská zrada našich spojenců. Ramsesovi jsem ji nezaťail, ale nijak jsem nezdůrazňoval její hloubku. Divokost chetitských nájezdů a masakr ve Lvím sídle vzbudily u knížat z Kanaánu, Amurru a velitelů přístavů hrůzu. Setchi měl před chetitskými bojovníky respekt. To ovšem není Ramsesův případ a místní vladaři ze strachu, že teď jsou na řadě oni, přejdou pod ochranu Muwattaliho raději dobrovolně.“

„Jsou přesvědčeni, že Ramses jim nepřijde na pomoc, a rozhodli, že napadnou Egypt jako první, aby uspokojili svého nového pána, chetitského krále... Je to tak?“

„To je výklad faktů.“

„Ten váš je stejný?“

„Můj obsahuje ještě několik drobností navíc. Znamená mlčení některých našich pevností, že se jich už zmocnil nepřítel? Je-li tomu tak, střetne se Ramses s mnohem ostřejším odporem, než se předpokládalo. A navíc je pravděpodobné, že Chetitě posílili vzbuřence značným množstvím vojáků.“

Šenar rozkošnický našpulil rty.

„Úžasné budoucí překvapení pro egyptské oddíly! Ramses by mohl být poražen hned v první bitvě, ještě než se vůbec utká s Chetity!“

„Takový předpoklad nemůžeme vyloučit,“ usoudil Aša.

Přeložila Dagmar Slavíková